

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

9.12.2009

B7-0199/2009

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

suullisesti vastattavan kysymyksen B7-0232/2009 johdosta

työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan mukaisesti

Dohan kehitysohjelman näkymistä WTO:n seitsemännen ministerikokouksen jälkeen

Helmut Scholz, Miloslav Ransdorf, Joe Higgins, Nikolaos Chountis
GUE/NGL-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma Dohan kehitysohjelman näkymistä WTO:n seitsemännen ministerikokouksen jälkeen

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Maailman kauppajärjestön (WTO) 14. marraskuuta 2001 antaman Dohan ministerikokouksen julkilausuman,
 - ottaa huomioon YK:n vuosituhannen kehitystavoitteet ja EU:n jäsenvaltioiden apusitoumukset nälänhädän ja köyhyyden kitkemiseksi,
 - ottaa huomioon puheenjohtajan yhteenvedon Maailman kauppajärjestön seitsemännestä ministerikokouksesta 2. joulukuuta 2009,
 - ottaa huomioon ILO:n tammikuussa 2009 esittämän kertomuksen maailman työllisyyden suuntauksista,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan ja 110 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Dohan kierroksen käynnistämisen yhteydessä ilmoitettiin tavoitteeksi kansainvälisen kauppajärjestelmän nykyisen epätasapainon korjaaminen, mikä perustui vakaaseen käsitykseen siitä, että entistä oikeudenmukaisempiin ja tasapuolisempiin sääntöihin perustuva monenvälinen järjestelmä voi edistää oikeudenmukaista kauppaa kaikkien maanosien kehitystä edistävällä tavalla,
- B. toteaa, että neuvottelujen todellisuus on ollut hyvin erilainen, koska tärkeimpien teollisuusmaiden toimiessa johtajina markkinoille pääsyä koskeva toimivalta on hallinnut kaikkia muita tavoitteita; toteaa, että globaali Eurooppa -direktiivin hyväksyminen on korostanut tätä suuntausta hyödyttären yrityksiä niin, että huomiotta on jätetty EU:n kaikki muut tavoitteet samoin kuin EU:n kansalaisten ja kehitysmaiden edut,
- C. toteaa, että vaikka GATT-sopimuksen johdanto-osassa todetaankin, että "suhteita kaupan ja taloudellisen yritteliäisyyden alalla pitäisi hoitaa pyrkimyksenä elintason kohottaminen, täystyöllisyyden turvaaminen ...", tämän järjestön kehitys ei ole johtanut kyseisen tavoitteen saavuttamiseen, vaan päinvastoin GATT-sopimuksen ja WTO:n sääntöjen mukaan käydyt neuvottelut ja kaupan vapauttaminen ovat edistäneet miljoonien työpaikkojen katoamista, köyhyyden ja nälän leviämistä, viljelijöiden toiminnan lopettamista ja samalla maatalousalan yritysten hyötymistä samoin kuin ympäristön tuhoutumista,
- D. toteaa, että WTO:n ja kansainvälisten rahoituslaitosten uusliberalistinen toimintamalli, sääntelyn purku, palvelujen vapauttaminen ja yksityistäminen, henkisen omaisuuden suojaa koskevat säännöt ja investointeja sekä julkisia hankintoja koskevan sääntelyn purkaminen ovat lisänneet ihmisten valtaosan köyhyyttä sekä kehitysmaissa että teollisuusmaissa,

- E. toteaa, että 30 vuotta kestäneen vapaiden markkinoiden fundamentalismin jälkeen maailmantalous on vakavimmassa kriisissään sitten 1930-luvun suuren laman, ja ILO arvioi, että tämän maailmanlaajuisen taantumun seurauksena yli 50 miljoonaa työntekijää voi menettää työnsä ja jopa 200 miljoonaa ihmistä voi päätyä äärimmäiseen köyhyyteen; toteaa, että uusiliberalistisen politiikan seuraukset kohdistuvat erityisesti naisiin,
- F. katsoo, että Dohan julistukseen sisältynyt sitoutuminen kehitysmaiden erityiseen ja erilliseen kohteluun niiden epätasa-arvoisen tilanteen huomioonottamiseksi ei ole johtanut teollisuusmaiden tekemiin todellisiin ehdotuksiin,
- G. toteaa, että WTO:n ministerineuvottelut Dohan kierroksen saattamiseksi päätökseen keskeytyivät heinäkuun 2008 lopussa, kannat ovat tällä hetkellä entistä kauempana toisistaan ja WTO on menettänyt kaiken sillä vielä olleen uskottavuuden,
- H. toteaa, että huolimatta hyvin vakavasta kriisistä, joka liittyy ilmastonmuutokseen ja ympäristöön, sosiaaliseen tilanteeseen sekä työpaikkojen puutteeseen, ja huolimatta rahoitus- ja talouskriisistä WTO:n seitsemäs ministerikokous pidettiin Genevessä 30. marraskuuta–2. joulukuuta 2009 ilman minkäänlaista esityslistaa siitä, miten kansainvälisen kaupan uudistuksilla voitaisiin edistää näiden kriisien ratkaisemista,
- I. toteaa, että vuosituhatuuden neuvottelukierrosta koskeva komission mandaatti hyväksyttiin vuonna 2001 ja että maailmassa on sen jälkeen ollut useita kriisejä; katsoo, että tarvitaan entistä tasapainoisempia ja oikeudenmukaisempia kaupan sääntöjä, jotta ilmastonmuutosta voidaan käsitellä maailmanlaajuisen taloudellisen elpymisen yhteydessä,
1. tuomitsee kaupan vapauttamisen ja sen tuhoisat vaikutukset, jotka ovat edistäneet rahoitusta, taloutta, ilmastoa ja elintarvikkeita koskevaa tämänhetkistä kriisiä samoin kuin työpaikkojen menetyksiä, köyhyyttä ja deindustrialisaatiota;
 2. tuomitsee sen, että WTO on kutsunut koolle seitsemännen ministerikokouksen, jolla ei ole ollut mitään myönteistä vaikutusta, ja kehottaa komissiota ehdottamaan kansainvälisen kauppajärjestelmän todellista uudistusta niin, että pyritään hyväksymään oikeudenmukaista kauppaa koskevia sääntöjä, jotka noudattavat samalla kansainvälisiä sopimuksia ja kansallisia sääntöjä liittyen sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen, ympäristöön, elintarvikeomavaraisuuteen ja -turvallisuuteen, kestävään maatalouteen, teollistumiseen ja kehitykseen sekä kulttuuriseen monimuotoisuuteen;
 3. katsoo, että komissiolle vuonna 2001 annettu mandaatti on täysin vanhentunut, kehottaa komissiota esittämään neuvostolle ja parlamentille luonnoksen kansainvälisiä kauppaneuvotteluja koskeviksi uusiksi neuvotteluvaltuuksiksi ja kehottaa samalla esittämään ajantasaisia ehdotuksia uuden tilanteen maailmalle aiheuttamaan haasteeseen vastaamiseksi niin, että etusijalle asetetaan ympäristö ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus yritysten ja sijoittajien markkinoille pääsyn asemesta;
 4. muistuttaa tarpeesta kunnioittaa täysin hallitusten oikeutta säilyttää sääntelyllisen toimivaltansa liittyen niiden talouteen ja velvoitteisiin, jotka koskevat peruspalvelujen tarjoamista ja erityisesti julkisia palveluja, kuten terveydenhoitoa, koulutusta, kulttuuria, tietoliikennettä sekä vesi- ja energiahuoltoa;

5. kehottaa komissiota ehdottamaan kansainvälisen kauppajärjestelmän todellista uudistusta niin, että pyritään hyväksymään sääntöjä, jotka koskevat oikeudenmukaista kauppaa ja joiden yhteydessä noudatetaan kansainvälisiä sääntöjä sosiaalisen oikeudenmukaisuuden, ympäristön, elintarvikeomavaraisuuden ja -turvallisuuden samoin kuin kestäväen maatalouden ja kehityksen sekä kulttuurillisen monimuotoisuuden alalla;
6. pahoittelee Yhdysvaltojen menettelyä erityisesti maatalouskysymyksissä ja katsoo, että komission tulisi kehittää uusia kumppanuuksia kehitysmaiden ja kaikkien sellaisten kumppaneiden kanssa, jotka haluavat kehittää oikeudenmukaisia kansainvälisiä sääntöjä ja vahvistaa sosiaalisia sekä ympäristöön liittyviä sääntöjä ja instituutioita;
7. katsoo, että vientituet on kiellettävä ja suunnattava uudelleen niin, että ne edistävät sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestäviä tuotantotapoja, joita pienet ja keskisuuret perhe- ja osuuskuntatilat harjoittavat, ja että ne suojelevat maatalous- ja viljelytyöntekijöiden oikeuksia, elintasoja, terveyttä ja turvallisuutta;
8. kehottaa WTO:n jäseniä ja erityisesti Yhdysvaltoja kunnioittamaan Hongkongissa antamaansa lupausta lopettaa vientituet erityisesti puuvillalle, jotta voidaan poistaa yksi köyhien maiden maataloustuottajia pahiten haittaavista kauppaa vääristävistä toimista; muistuttaa, että kaikkien teollisuusmaiden tulisi noudattaa kehitysyhteistyön vähimmäistavoitetta, joka on 0,7 prosenttia bruttokansantuotteesta;
9. kehottaa komissiota esittämään uutta kansainvälistä institutionaalista järjestelmää koskevan ehdotuksen;
10. kehottaa komissiota takaamaan, että rahoituspalveluiden alalla tehdyt kauppasopimukset käsittävät määräyksiä, joiden avulla varmistetaan näiden palveluiden sääntelyvelvoite erityisesti mustien aukkojen ja veronkierron välttämiseksi;
11. kehottaa komissiota ottamaan Euroopan parlamentin tiiviisti mukaan käynnissä oleviin neuvotteluihin; tähdentää siksi tarvetta neuvotella uudelleen toimielinten välisestä sopimuksesta, jotta voitaisiin ottaa huomioon Lissabonin sopimuksen kauppaa koskevat määräykset, joiden mukaan EU:n kauppapolitiikkaan on kohdistettava entistä tiukempaa demokraattista valvontaa; kehottaa komissiota ja neuvostoa tarkistamaan ja selventämään toimielinten välistä sopimusta niin, että toteutetaan parlamentin täysi osallistuminen EU:n kansainvälisiin kauppaneuvotteluihin ja taataan erityisesti, että
 - (a) valittu oikeusperusta ilmoitetaan parlamentille ennen neuvottelujen aloittamista;
 - (b) parlamentin esittäessä virallisen pyynnön neuvosto suostuu olemaan antamatta lupaa neuvottelujen aloittamiseen, kunnes parlamentti on ilmoittanut kantansa ehdotetuista neuvotteluvaihtoista asiasta vastaavan valiokunnan mietinnön pohjalta;
 - (c) parlamentille välitetään säännöllistä, täydellistä ja oikea-aikaista tietoa kaikkien kahden- ja monenvälisen kauppaneuvottelujen aikana;
 - (d) jos parlamentti jossakin neuvottelujen vaiheessa hyväksyy niiden käymistä koskevia suosituksia, komissio ottaa parlamentin mielipiteen huomioon ennen sopimuksen tekemistä;

(e) perustetaan ja otetaan käyttöön toimielinten välinen luettelo, joka kattaa kaikki asiakirjat, jotka komissio välittää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 207 artiklan 3 kohdassa tarkoitettulle erityiskomitealle;

12. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, WTO:n pääjohtajalle sekä UNCTADin pääsihteerille.